

Asia: VN/10314/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistamisessa oli palveluiden rahoitusvastuun siirtymien kunnilta valtiolle tarkoitus järjestää verovelvollisten kannalta neutraalilla tavalla, toisin sanoen siten, ettei verotuksen taso uudistuksen seurauksena kiristyisi. Tämä pitää sisällään implikaation verotuksellisesta neutraalisuudesta myös asianosaisten julkisyhteisöjen tasolla. Mikäli uudistus aikaansaisi ylimääräistä verorasitusta kunnissa, kohdistuisi verorasiituksen lisäys väistämättä edelleen kuntalaisiin.

Varainsiirtoverotuksen vapautus mainituissa tilanteissa on kuntien kannalta hyvin tärkeä toteuttaa. Ajallinen ulottuvuus on syytä määrittää hallituksen esitystä pidempiaikaiseksi, koska yhtiöittämisvelvollisuus ei todennäköisesti suuressa osassa vuokraustapauksia laukea vielä vuoteen 2030 mennessä. Arvioissa yhtiöittämisvelvollisuuden on katsottu laukeavan vasta kun nyt laadittuja vuokrasopimusten ehtoja vähäistä enemmän muutetaan tai laaditaan täysin uudet vuokrasopimukset. Vapautus varainsiirtoverosta tulisi ulottaa väintään vuoteen 2038 asti, eli 15 vuoden ajanjaksolle.

Hallituksen esitysluonnoksella esitetään elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin lisättäväksi väliaikainen säännös 52 j § sen määrittelemiseksi, mistä arvoista vastaanottava yhtiö voisi tehdä poistoja, kun toimitiloissa harjoitettu vuokraustoiminta siirtyy normaalin yhteisöverotuksen piiriin. Esityksen mukaan siirretyt varat tulisi arvostaa varojen siirtoa edeltävältä viimeksi päättyneeltä tilikaudelta laaditun tilinpäätöksen mukainen omaisuuden ja pitkävaikutteisten menojen kirjanpitoarvo. Esityksessä tätä perustellaan sillä, että arvostaminen esimerkiksi käypään arvoon, johtaisi perusteettomaan etuun suhteessa kilpailijayrityksiin verotuksessa hyväksikäytettävän liiallisen kuluvarannon kautta.

Hallituksen esityksen edellä mainittu näkökulma on hyvin kummallinen. Se on ensinnä täysin ristiriidassa kuntalain kanssa. Kuntalain mukaan kunnan luovuttaessa omaisuuttaan, tulee luovutus toteuttaa käyvästä arvosta. Käyvällä arvolla luovuttamisesta ei synny käytännössä minkäänlaista etua muihin markkinoilla toimiviin toimijoihin nähden. Päin vastoin, mainittu muutos aiheuttaisi luovutuksen vastaanottavalle, kunnan omistamalle yhtiölle heikomman aseman markkinoilla kilpailtaessa, koska yksityisen sektorin toimijat ovat todennäköisesti hankkineet vuokramansa kohteet nimenomaan käyvällä arvolla ja siten saaneet sen mukaisen poistopohjan. Kunnan omistaman rakennuksen tasearvolla ei ole välttämättä mitään tekemistä oikean jäljelle olevan poistopohjan kanssa, varsinkaan kun Kilan kuntajoesto on suositellut jo pidemmän aikaa kuntien poistoajaksi 20 vuotta.

Kunnan tulee voi luovuttaa kiinteistö tai rakennukset omistamalleen yhtiölle nimenomaan käyvästä arvosta ja vastaanottavan yhtiön tulee voida muodostaa tästä arvosta poiston alainen hankintahinta.

Hallituksen esitystä tulee muuttaa siten, että varainsiirtoverosta vapaa on myös luovutus suoraan hyvinvointialueille. Tämä edesauttaa hyvinvointialueiden taloudellista pärjäämistä tulevaisuuden haasteissa.

Oksa Jussi
Hämeenlinnan kaupunki